

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 26 ΙΟΥΝΙΟΥ 1937

ΑΡΙΘ. 25

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

5

Ἡ ἀγιότης τοῦ Κυρίου.

Ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν καὶ ἓν ἄλλο σπουδαιότατον γνώρισμα τοῦ χαρακτήρος τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον προσπαθοῦν πάντοτε νὰ παρακάμπτουν οἱ ὀρθολογισταὶ διὰ νὰ μὴ φωραθοῦν ἀντιφάσκοντες πρὸς ἑαυτοὺς καταφώρως. - Ἐνῶ δὴ ἅλα δὲν φεῖδονται θαυμαστικῶν ἐκφράσεων διὰ νὰ ἐξάρουν τὴν ἐξαιρετικὴν ἠθικὴν του προσωπικότητα, προσπαθοῦν νὰ παραβλέπουν τὸ ὀφθαλμοφανέστατον γεγονός ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἡ μοναδικὴ αὐτῆ, κατ' αὐτοῦς, προσωπικότης, ὁμολογεῖ ἑαυτὸν ὡς ἀναμάρτητον, προκαλῶν οἰονδήποτε νὰ τὸν ἐλέγξῃ «περὶ ἁμαρτίας», ὡς τοιοῦτον δέ, πράγματι, τὸν ἐμφανίζουν πάντες οἱ συγγραφεῖς τῆς Κ. Διαθήκης. Τὴν ἀπολύτως ἄψογον αὐτὴν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς τὴν παρουσιάζουν τὰ Εὐαγγέλια, βλέπομεν ἁρμονιζομένην πληρέστατα πρὸς τὸν ὅλον του χαρακτήρα, πρὸς τὴν ὅλην του φυσιογνωμίαν, ὅποιαν τὴν γνωρίζομεν ἐκ τῆς Κ. Διαθήκης, ὁμολογοῦμεν δέ, ὅτι, ἐνῶ δεχόμεθα τὴν ἀπόλυτον αὐτὴν ἀγιότητα ὡς φυσικῶς, τρόπον τινά, ἀρμόζουσαν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ, ἀρνούμεθα νὰ τὴν ἀποδεχθῶμεν προκειμένου νὰ ἀποδοθῇ εἰς οἰονδήποτε ἄλλο ἀνθρώπινον πρόσωπον.

Ἄλλ' ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται τὸ ἐπασχολοῦν ἡμᾶς ζήτημα. Ὑπάρχει καμμία ἄλλη περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποῖαν εἰς πραγματικῶς καὶ βαθέως ἠθικὸς ἄνθρωπος τολμᾷ νὰ ἐμφανίσῃ ἑαυτὸν ὡς ἀναμάρτητον, ὡς τελείως ἐλεύθερον τοῦ ἠθικοῦ κακοῦ; Καὶ δὲν εἶνε φυσικώτερον καὶ ἀρμοδιώτερον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἠθικοῦ χαρακτήρος τὸ ἐναντίον, ἤτοι, ὅσον ἠθικώτερος εἶνε ὁ ἄνθρωπος, τόσο ἐυαίσθητότερος—μέχρις ἀκρότητος μάλιστα—ἀποβαίνει καὶ πρὸς τὸ ἐλάχιστον ἠθικὸν κακόν; Εἶνε ἀποδεδειγμένον ὑπὸ τῆς Ἱστορίας τὸ ψυχολογικὸν γεγονός, ὅτι μόνον ἐν τῷ Χριστιανισμῷ ἀπέκτησε βαθύτητα καὶ ἐλεπτότητα ἡ συνείδησις τῆς ἁμαρτίας, τόσο μάλιστα, ὥστε νὰ ἀπο-

βῇ παγκοσμία συνείδησις ἡ ὁῆσις ὅτι, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ὑπηρετοῦν τὸν Θεὸν καλλίτερον, ἀποδεικνύουν διὰ τούτου ὅτι ἔχουν βαθυτέραν συνείδησιν τοῦ ἐν ἑαυτοῖς κακοῦ, διότι ἀποτελεῖ ἀρχὴν καὶ δόγμα τῆς ὑψίστης ἠθικῆς τὸ ὅτι ἡ συνείδησις τῆς ἁμαρτίας εἶνε πάντοτε κατ' εὐθείαν ἀνάλογος πρὸς τὴν συνείδησιν τοῦ ἠθικοῦ ἀγαθοῦ. Παρ' ὅλα ταῦτα, εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ τῆς ὁποίας ἐνταῦθα πραγματευόμεθα βλέπομεν ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, παρὰ τοῦ ὁποῖου, κατ' αὐτὴν τὴν γενικὴν τῆς ἀπιστίας ὁμολογίαν, ἐμάθομεν τόσο λεπτῶς νὰ διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, ὅχι μόνον οὐδεμίαν περὶ ἁμαρτωλότητος του ὁμολογίαν κάμνει, ἀλλὰ καὶ οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην περὶ ἐνοχῆς τινος συνείδησιν φανερῶναι· προκαλῶν δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς του—καὶ εἶχε τόσο πολυαριθμοὺς καὶ τόσο φανατικοὺς—νὰ ἀποκαλύψουν καμμίαν παρεκτροπὴν του, συνειδητῶς καὶ δημοσίᾳ ἀποκαλύπτει τὴν ἐσωτερικὴν του ζωὴν κατὰ πάντα ἀγνὴν καὶ πληρέστατα συμφωνοῦσαν πρὸς τὴν ὑψίστην ἀγίαν τοῦ Θεοῦ βούλησιν, τὴν ὁποῖαν ἤλθε νὰ εὐαγγελισθῇ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἄς ἔλθουν τώρα οἱ ἀρνηταὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ συμβιάσουν αὐτὴν τὴν ἀπροκάλυπτον περὶ ἀναμαρτησίας ἀξίωσιν ἀφ' ἐνὸς μὲν μετὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀριότητα τοῦ Χριστοῦ, ἀφ' ἐτέρου δὲ μετὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐκείνην ἠθικὴν του τελειότητα, τὴν ὁποῖαν ἀναγνωρίζει ἐν αὐτῷ καὶ ὁμολογεῖ ἡ ἀμερόληπτος ἀρνητικὴ κριτικὴ. Ἄλλ' οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἀπιστίας ὀφείλου ἐπ' ἴσης νὰ μᾶς ἐξηγήσουν πῶς ὁ Χριστὸς, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι περιεστοιχίετο ἀπὸ ἀμειλίκτους ἐχθροὺς, ἠδύνατο νὰ τοῖς ὀρίψῃ αὐτὴν τὴν περὶ ἁμαρτίας πρόκλησιν; Ὑπάρχει καμμία ἐξήγησις, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ Χριστὸς ἦτο ἄπλοῦς ἄνθρωπος; Ἐπειτα δέ, πῶς νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ ὅτι πρόσωπα, ὅπως ὁ ὑπερφύλακος καὶ σκεπτικὸς Πιλάτος, ἡ ῥωμαία δέσποινα σύζυγός του καὶ ὁ παρὰ τὸν Σταυρὸν συνωφρωμένος ἀλλὰ τόσο ἐυαίσθητος ἐκατόνταρχος, ἐξ Ἰσοῦ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀνεγνώριζον καὶ ὁμολόγουν τὴν ἀθωότητα τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποῖαν ἐβεβαίουν καὶ αὐτοὶ οἱ

ἔβραιοι φονεῖς του; Τέλος δὲ ἄ; ἐξηγηθῆ καὶ τοῦτο: διατί πάσαι αἱ ἀπόπειραι νὰ καταγγελθῆ ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ ἁμαρτία ἐπιπτον καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ πίπτουν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἐκείνων πού τὰς ἐπιχειροῦν; Πῶς συνέβη, ὥστε αὐτὴ αὐτὴ ἡ περι ἀναμαρτησίας ἀξίωσις, ἡ ὁποία αὐτοστιγμὴ καὶ μετ' ἀγανακτήσεως θὰ ἀπεδοκιμάζετο ὡς ἀνύποιστος ἀθθάδεια τοῦ ἐκστομίσαντος αὐτήν, κἄν ἔτι ἦτο ὁ εὐγενέστερος τῶν ἀνθρώπων, λεγομένη ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἔγεινεν ὑπὸ πάντων ἀποδεκτὴ ὡς τι φυσικώτατον; Ἐὰν ὁ Χριστὸς ἦτο, κατὰ τὸ λέγειν τῶν ὀρθολογιστῶν, ἀπλοῦς μὲν ἄνθρωπος, ἀλλὰ μεγάλου ἠθικοῦ ὕψους, πῶς ἤμποροῦσεν ἐν γένει νὰ ἐμφανίσῃ ἑαυτὸν ὡς ἀναμάρτητον;

Αὐτὰ εἶνε τὰ προβλήματα, τὰ ὁποία ἐγείρει τῆς ἀπιστίας ἡ στάσις ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἶνε προφανῆς ἡ σιανοχωρία, εἰς τὴν ὁποίαν περιπίπτει μὴ δυναμένη νὰ συμβάσῃ τὰ ἀσυμβίβαστα. Ἐνῶ, ὅσοι ἄνευ προκαταλήψεως ἀναγινώσκουν τὴν Κ. Διαθήκην, ἀποκομίζουσι ἀκράδαντον τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ ἔκτακτος, πράγματι, αὐτὴ περι ἀναμαρτησίας ἀξίωσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν μαθητῶν του ἀδιστάκτως καὶ ἄνευ περιστροφῶν. Τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ἐξ ὅλων τῶν προῤῥηθέντων ἐν μόνον ἐξάγεται συμπέρασμα: ὅτι αἱ δυσκολαί, αἱ συνδεόμεναι μὲ τὴν περι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀντίληψιν, ὡς ἀπλῶς υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, εἶνε ἀπέριως μεγαλείτεροι καὶ πολυπλοκώτεροι καὶ περισσότερον ἀνυπερέβλητοι ἐκείνων πού συμβαίνει νὰ μᾶς σταματοῦν πρὶν ἢ τὸν δεχθῶμεν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἐβρ. 11, 33-40· 12, 1-2.

Ἐπανελημμένως τὰ θεῖα τοῦ γλυκυτάτου Σωτήρος ἡμῶν χ. ἰη ἐτόνισαν πόσον ἡ πίστις ἀποτελεῖ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀποκαλυφθείσης θεοσκείας. Ἡ δύναμις τῆς ἐν τῷ ἔργῳ τῆς σωτηρίας, ἡ ἀξία καὶ ἡ ἀναγκαῖότης αὐτῆς πλέον ἢ ἅπασι ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ κατεδείχθησαν. Τὸ «εἰ δύνασαι πιστεῦσαι πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι», εἶνε τὸ θεμελιωδέστατον δόγμα τῆς χριστιανικῆς πολιτείας. Τί δὲ εὐγλωττότερον ἢ τὸ ὑπὲρ τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως ῥῆμα ἐκεῖνο τοῦ Κυρίου ἡμῶν, «ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπης, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μεταβῆθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἄδυνατήσῃ ὑμῖν»; (Ματθ. 17, 20).

Ἐπὶ τῆς ἐκπάγλου ἀληθείας ταύτης ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος ἐλλαμπόμενος μελετᾷ τὴν ἱστορίαν τοῦ «παλαιοῦ Ἰσραὴλ» καὶ ἀδιστακτως εὐρίσκει ὅτι δὲν εἶνε αὐτὴ ἄλλο παρὰ ἱστορία ἡρώων τῆς πίστεως, τῶν ἐπ' αὐτῇ μὲν καὶ δι' αὐτὴν θυμάτων, ἀλλὰ καὶ θριάμβων ὑπερόχων. Τὸ ἐνδέκατον κεφάλαιον τῆς

πρὸς Ἐβραίους Ἐπιστολῆς εἶνε ἡ πραγματιστικώτερα ἐρμηνεία, τὰ σαφέστερα σχόλια, εἰς ὅσα περι τῆς πίστεως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξε. Καὶ δὲν ἔχει ἄλλως τὸ πρῶγμα διὰ τὸν «νέον Ἰσραὴλ». Πολὺ περισσότερον παρὰ τὸν «παλαιόν» «διὰ πίστεως περιπατοῦμεν καὶ οὐ διὰ ἔργων». Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πολὺ, ἀσυγκρίτως πολὺ, περισσότερον εἶνε Ἐκκλησία ἡρώων, ἡρώων τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς. Καὶ ἐν τούτῳ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη δὲν εὐρίσκειται παρὰ τύπος, σκιά τῆς Καινῆς. Καὶ ἐν τῇ συνειδήσει αὐτῆς ὅτι ἡ πίστις θὰ εἶνε πάντοτε τὸ ὑπέρτατον ἰδεώδες, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου τὴν σημαίαν θὰ δρῶσιν, ἀλλὰ καὶ θὰ πίπτωσιν οἱ ἥρωες αὐτῆς, ἡ Ἐκκλησία προβάλει τὸν πρὸς τὴν πίστιν ὕμνον τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ὁ ὕμνος, τὸν ὁποῖον πλέκει ὁ θεὸς τῶν Ἑθνῶν Ἀπόστολος εἰς τοὺς ἥρωας τῆς πίστεως τῆς ἐποχῆς τῶν Κριτῶν καὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Μακκαβαίων, ὕμνος τὸν ὁποῖον ὑφαίνει μὲ τὰ κατορθώματα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ παθήματα αὐτῶν, θὰ εἶνε πάντοτε ὁ «Ἐθνικός ὕμνος» τῆς ἀληθινῆς πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦτο καὶ ἐνστερνιζομένη αὐτὸν ὡς τοιοῦτον ἡ Ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ψάλλει δι' αὐτοῦ τὸν ὑμῶν τῆς ἀληθείας, θριάμβων τῶν Ἀγίων Πάντων κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Ποία ἡ ἱστορία των; «Οἱ Ἅγιοι Πάντες μὲ ὄπλον ἀκαταμάχητον τὴν πίστιν κατήγαγον σπουδαίως κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ «λαοῦ τοῦ Θεοῦ» νίκας, ἀνεδείχθησαν χωρητοὶ καὶ ἐνάρξετοι, ὑποδείγματα «δικαιοσύνης», διὰ τῆς πίστεως ἠξιώθησαν ἐξουσιῶν πρὸς αὐτοὺς «ἐπαγγελιῶν» τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως ἐφορῶσαν στόματα λεόντων, ὡς ὁ προφήτης Δαυὶδ, ἐβέβησαν δύναμιν πυρός, ὡς οἱ Τρεῖς Παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ, διὰ τῆς πίστεως θρασυβούντες κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης τυραννίας «ἐφυγον στόματα μαχαίρας», ἔλαβον ἔκτακτον δύναμιν πρότερον ἀσθενεῖς καὶ ἀδύνατοι ὄντες, ἀνεδείχθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν ἐχθρικά στρατεύματα δυνάμει τῆς πίστεως ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ὅπως διὰ τοῦ προφήτου Ἠλιού ἡ χήρα εἰς τὰ Σάρφθα τῆς Σιδωνίας καὶ πόσα παθήματα δὲν ὑπέφερον γενναίως «οἱ ἅγιοι Πάντες» διὰ τὴν πίστιν καὶ διὰ τῆς πίστεως; Ἄλλαι ὑπέστησαν γενναίως τὴν σκληρὰν τοῦ τυμπανισμοῦ ποινήν, ἵνα διατηρήσωσι τὴν πίστιν, καὶ τοῦτο, καθ' ὃν χρόνον, εἰ δῆμοι προέτεινον εἰς αὐτοὺς ἀπαλλαγὴν τῶν βασανιστηρίων καὶ τὴν ζωὴν, θυσιασθέντες «ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν», ὅπως ὁ γέρον Ἐλεάζρος, ὅπως ἡ ἡρωὶς μήτηρ μὲ τοὺς ἐπτὰ υἱούς; ἔεργοι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς ἐλιθάσθησαν, ἐπρόσθησαν ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγίους δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακοχούμενοι ..., ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς».

Ἴδου δ' αὖτὴ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εἶνε Ἐκκλησία ἡρώων, Ἐκκλησία μαρτύρων. Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ εἶνε διαρκῆς ἀγών, ἀγών κατὰ τοῦ κακοῦ. Τὸ ὅτι ὁ Κύριος «ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε στανρόν, ἀισχύνης καταφρονήτας», εἶνε

σύμβολον τοῦ βίου καὶ τοῦ προσορισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἐχέγγυον τῆς δόξης αὐτῆς κατὰ τὸν τύπον καὶ πάλιν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις μετὰ τὸν σταυρὸν «ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κακάρηκεν». Καὶ οἱ Ἅγιοι Πάντες ταύτην τοῦ μαρτυρίου δὲν ἠκούθησαν τὴν ὁδόν ;

Κ.

ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΥΘΕΙΟΥ—ΟΙΥΓΛΟΥ—ΚΥΘΗΡΩΝ ΕΝ ΚΥΘΗΡΟΙΣ

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά·

Δόξαν καὶ εὐγνωμοσύνην ἄπειρον ἀναπέμπω καὶ ἀπὸ τοῦ περικλύτου τούτου θρόνου τῆς ἀγιωτάτης Ἐπαρχίας μου τῶν Κυθήρων, πρὸς τὸν δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ Θεὸν καὶ Πατέρα, ὅτι, ἐν τῷ ἀνεκφράστῳ αὐτοῦ ἔλεει, ἐπέβλεψε ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν μου καὶ ἠδδόκησε νὰ πληρώσῃ τὸν ὕπατον καὶ ἱερώτατον σκοπόν, ὃν ἀπὸ παιδῶν ἐθέμην, διὰ τὸν βίον μου, προχειρίζων με εἰς τὴν διαποίμωσιν τῆς Ἱερωτάτης ταύτης Μητροπόλεως Γυθείου, Οἰυλίου καὶ Κυθήρων.

Εὐχαριστίας δὲ βαθείας γνωρίζω τῇ τε Ἱεροῦ Συνόδῳ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῷ Μεγαλειοτάτῳ τῶν Ἑλλήνων Βασιλεῖ, ταύτη μὲν ὅτι παμψήφως προέκρινέ με διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης λειτουργήμα, Ἐκεῖν δέ, τῷ σεπτῷ καὶ λαοφιλήτῳ ἡμῶν Ἀνακτι, ὅτι μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως περιέβαλε διὰ τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ ὑπογραφῆς τὴν ἐμόθυμον τῆς Ἐκκλησίας ἀπόφασιν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ταύτης νήσου Πατῆρ καὶ Ἐπίσκοπος ὑμῶν, τῶν φιλιότων καὶ περιποθητῶν ἐν Κυρίῳ πνευματικῶν μου τέκνων.

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις πληροῖ τὴν καρδίαν μου. Εἶνε ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις τοῦ Πατρός, ὅταν εὐρίσκειται ἐν μέσῳ τῶν φιλιότων του τέκνων. Εἶνε ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις τοῦ ποιμένου, ὅταν περιβάλλεται ἀπὸ πιστῶν καὶ ἀφωσιωμένων ποιμνίων του. Εἶνε τέλος ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις τοῦ Ἐπισκόπου τοῦ Χριστοῦ, ἡ μυστικὴ καὶ ἀνεκλάλητος, ὅταν ἀντικρύξῃ καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ἐκλήθη νὰ διακυβερνήσῃ, καὶ ἐπικοινωνῇ διὰ πρώτην φοράν πρὸς τὰς ψυχάς, διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ σωτηρίαν τῶν ὁποίων ἐκλήθη, ὑπὸ τε Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, νὰ ἀφιερῶσιν τὸν βίον του ὅλον!

«Ναί, τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά!» «Νὲ ἀφιερῶσιν τὸν βίον του ὅλον». Διότι τοῦτο εἶνε τοῦ Ἐπισκόπου ἡ διακονία, ἡ ὑψηλὴ καὶ σωτήριος! Τὸ «τιθεῖται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ», ῥήματα θεσμοθετηθεῖσα ἅμα καὶ πραγματοποιηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, ἰδοὺ ὁ σκοπὸς καὶ ἡ κατευθυντήριος ἅμα γοαμῆ καὶ τὸ μέσον πάσης Ἐπισκοπικῆς διακονίας. Καὶ τοῦ θείου τούτου δοσιμοῦ τηρητής, καὶ τῆς ὑψηλῆς ταύτης τοῦ Κυρίου ῥήτρας ἐκούσιος καὶ ἐγὼ δέσμιος, εἶμαι εὐτυχῆς διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, διαβεβαιῶν ὑμᾶς σήμερον, ὅπως καὶ πρότερον εἰς τὰς ἄλλας τῆς Μητροπόλεώς μου Ἐπαρχίας διεκέρυξα, ὅτι ἠγάπησα ὑμᾶς

«ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας μου καὶ δι' ὅλης τῆς ἰσχύος μου» καὶ ὑπὲρ τῆς ἀγάπης ὑμῶν ταύτης, τῆς ἐν Κυρίῳ, ἔχω ἀφιερῶσει, ἀφ' ἧς τὸν ἱερώτατον τῆς Μητροπόλεώς σας θρόνον ἀνέβην, ἔχω, λέγω, ἀφιερῶσει ὅλας μου τὰς δυνάμεις καὶ τὰς προσπαθείας μου ὅλας καὶ τοὺς σκοποὺς μου ὅλους.

Ναί, τέκνα μου ἀγαπητά καὶ περιπόθητα! Ἡ ἰδική Σας χαρὰ εἶνε καὶ ἰδική μου καὶ ἡ θλίψις, ἡ ὁποία θλίβι τυχὸν τὴν καρδίαν σας, θὰ θλίβῃ καὶ τὴν ἰδικὴν μου ψυχὴν. Ἡ ἰδική σας προκοπὴ καὶ προαγωγή, ἡ ὑλικὴ ἅμα καὶ πνευματικὴ, θὰ εἶνε ἡ ἐπιβράβυσις τῆς ζωῆς μου καὶ ἡ τελείωσις καὶ ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν σας θὰ εἶνε ὁ στέφανος τῆς Ποιμαντορίας μου. Πατήρ ὑμῶν ἅμα καὶ τροφὸς πνευματικὸς καὶ ποδηγέτης οὐδὲν θὰ ἀμελήσω τῶν καθηκόντων μου, πρὸ οὐδανός θὰ ὑποτακῶ καὶ πρὸ οὐδενὸς κινδύνου θὰ πτοηθῶ, ἵνα φέρω τὸ ἔργον μου εἰς αἴσιον πέρας κατὰ τὴν διακονίαν, ἣν Αὐτὸς ὁ Κύριος Ἰησοῦς μοι ἀνέθετο, πιστῶς καὶ ἀνεγλήτως ὑπηρετήσω!

Διερχόμεθα, ἀγαπητά μου τέκνα, καιροὺς ἐκτάκτως κρισίμους. Κάμπτομεν, μαζὺ μὲ ὅλα τὰ ἔθνη, κρισιμωτάτην, φαίνεται, καμπὴν τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἡ πάλιν τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἀπέβη ἐκτάκτως ὄξεια. Εἰς τοὺς καιροὺς τούτους τοὺς χαλεπούς, εἰς τὴν καμπὴν ταύτην τὴν κρίσιμον, εἰς τὸν ἀνταγωνισμόν τοῦτον τὸν ὀξύτατον τοῦ ψεύδους πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀγαπητοί, ἡ Ἐκκλησία δηλαδὴ τοῦ ἐκλεκτοῦ ἡμῶν Ἔθνους, ἔχει νὰ διαδραματίσῃ σπουδαιοτάτην ἀποστολήν, ἔχει νὰ φέρῃ εἰς πέρας βαρύντατον, ἀλλὰ σωτηριωδέστατον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἔργον!

Ναί! Διότι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἐκείνη, ἡ ὁποία μέσα εἰς τὴν σκοτιόμαιναν τῶν πλανῶν θὰ δείξῃ τὸν βασιλικὸν τῆς ἀρετῆς δρόμον καὶ θὰ φωτίσῃ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων! Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἐκείνη, ἡ ὁποία μέσα εἰς τὴν λαίλαπα καὶ τὴν φοβερὰν καταγίδα τῶν μαινομένων παθῶν, θὰ φέρῃ τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡρεμίαν εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ θὰ κατανοήσῃ τὰς φοβισμένας τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς μὲ τὸ λυκαυγές, τὸ φέρελι καὶ φαιδρὸν τῆς θείας διδασκαλίας τῆς καὶ τῆς ἀνωτέρας καὶ ὑπερόχου ζωῆς, τὴν ὁποίαν ἐγκαινίζει εἰς τε τὰ ἄτομα καὶ τὰς κοινωνίας!

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἀγαπητοί μου, σαφὲς διαγράφεται πλέον τὸ ἔργον καὶ τὸ καθήκον τοῦ Ἐπισκόπου, ἐξαιρέτως κατὰ τὰς παρούσας στιγμὰς. Στηριγμὸς τοῦ ποιμνίου εἰς τὴν πικρῶν πίστιν καὶ ἀρετήν, προφύλαξις αὐτοῦ ἀπὸ τῶν πλανῶν καὶ τῆς ἀμαρτίας, ἐνδεδεχῆς καὶ στοργικῆς μέριμνα διὰ πάσας τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ, τὰς τε ὑλικὰς καὶ τὰς πνευματικὰς,—ἰδοὺ πῶς νοῶ τὸ Ἐπισκοπικὸν ἔργον, ἔργον τοῦ ὁποίου, ἀφ' ἧς ἀνέβην εἰς τὴν ἱερωτάτην ταύτην Μητροπόλιν, τὰ θεμέλια ἀρραγῆ καὶ στερεὰ προσπαθῶ, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, νὰ θέσω! Κήρυγμα, διαφωτισμὸς τῶν ἐν τῇ πλάνῃ, χριστιανικῆ μόρφωσις τῆς νεότητος—τῆς ἐλπίδος ταύτης τοῦ Ἔθνους μας—φιλανθρωπία, ἐπικουρία εἰς πάντα δεόμενον

καὶ στηριγμὸς τῶν ψυχῶν καὶ ἀναγέννησις τοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς κοινῆς καὶ οἰκοδομῆ ἐν Κυρίῳ, ἰδοὺ τέκνα μου ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα, τὸ πρόγραμμα τῆς ποιμαντορίας μου, ἰδοὺ αἱ ἐπιδιώξεις καὶ οἱ ἀνώτεροι σκοποὶ τοῦ Ποιμένου Σας!

Συνεργήσατε ὅλοι, Κλήρος καὶ Λαός, τοὺς σκοποὺς τούτους τοὺς ὑψηλοὺς νὰ φέρω εἰς πέρας! Βοηθήσατε ὅλοι αἱ ἐπιδιώξεις αὐται, αἱ σωτήριοι, νὰ πραγματοποιηθοῦν. Ὁ ἱερός Κλήρος διὰ τῆς διδασκαλίας του, διὰ τοῦ καλοῦ παραδείγματός του, διὰ τῆς πιστῆς καὶ εὐλαβοῦς ἐκτελέσεως τοῦ ἀγιαστικοῦ ἔργου του. Ὁ δὲ εὐσεβὴς λαὸς διὰ τῆς πειθαρχίας του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἀφοσιώσεώς του εἰς τοὺς πνευματικούς του πατέρας, διὰ τῆς προσηλώσεως του εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν πατέρων μας, διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου.

Εὐχομαι καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν ἡ χάρις του νὰ ἐνισχύσῃ ὅλους ἡμᾶς εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην τὴν ὑψηλὴν, εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὸν ἱερόν. Εὐχομαι καὶ παρακαλῶ τὸν Θεόν, ὡς Ποιμενάρχης Σας καὶ Πατὴρ σας πνευματικός, ἵκετεύω εὐλαβῶς τὸν Θεὸν ἡ σημερινὴ ἡμέρα νὰ εἶνε ἀφετηρία νέας ζωῆς δι' ὅλους, τοὺς ἐν τῇ ἀγαπητῇ ταύτῃ νήσῳ ζωῆς πνευματικῆς, χριστιανικῆς, εἰρηνικῆς, ζωῆς χαρᾶς καὶ προόδου ἐν πάνιν. Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ταύτην τὴν ἐγκάρδιον καὶ δλόθερον εἶμαι εὐτυχὴς νὰ Σᾶς ἀπευθύνω ἐκ τοῦ σύνεγγυς σήμερον τὴν ἀποστολικὴν εὐλογίαν:

«Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινῶν τῶν Ἁγίων Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν». Ἀμήν.

Ἡ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΕΥΣΕΒΕΙΑ

Ὅταν κάποτε ὁ ἱεροκέρυξ τῆς αὐλῆς τοῦ Λουδοβίκου ἰδ' μέγας ρήτωρ Massillon ἐν τῷ περιφώνῳ του λόγῳ «ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν σφριζομένων» ἠρώτησεν αἴφνης τοὺς βασιλεῖς καὶ μεγιστάνας ἀκροατάς του, ἐὰν πρὸς στιγμὴν ὁ Χριστός, ἐμφανιζόμενος πρὸ αὐτῶν, ἔλεγεν ὅτι ἐξ ὅλου ἐκείνου τοῦ πλήθους τῶν κατ' ὄνομα χριστιανῶν εἷς, καὶ μόνον εἷς, ἐπρόκειτο νὰ σωθῆ, ποῖος θὰ ἐτόλμα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ εὐτυχοῦς ἐκείνου σεσωσμένου νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν ἑαυτὸν του, τόση ἦτο ἡ κατάπληξις διὰ τὴν ἀπροσδόκητον καὶ τολμηρὰν πρὸς τοὺς ἀμερόμινους ἐκείνους ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἐρώτησιν, ὥστε οὗτοι ἐν ταραχῇ ἔρριψαν κάτω τὰ βλέμματα καὶ μετὰ πικρίαν διηρωτήθησαν: «λοιπὸν, οὔτε ἡμεῖς ἀνήκομεν εἰς τὴν τάξιν τῶν σεσωσμένων;» Τὴν αὐτὴν, δυστυχῶς, ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν τὸ ἐρώτημα τοῦτο τοῦ Γάλλου ρήτορος θὰ ἐπροξένει ἀπευθυνόμενον καὶ πρὸς ἡμᾶς σήμερον. Καὶ θὰ ἠδύνατο εὐλόγῳ: νὰ προβληθῆ τὸ ἐρώτημα: ποία ἡ κατὰ Χριστὸν ἁληθὴς εὐσέβεια; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην θὰ προσπαθήσωμεν δι' ὀλίγων νὰ ἀπαντήσωμεν ἐφεξῆς.

Εὐσέβειαν λέγοντες γενικῶς, ἐννοοῦμεν τὴν ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν ἀπορρέουσαν ἐκδήλωσιν λατρείας πρὸς αὐτὸν καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν

ἐντολῶν του. Ἀνάκαθεν παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς οἱ εὐσεβεῖς λάτραι τοῦ Θεοῦ ἐξωτερικέον τὰ συναισθηματὰ των πρὸς αὐτὸ διὰ παντοίων μέσων, οἱ δὲ ἄρχαῖοι Ἕλληνες, ἀνυπέρβλητοι καὶ εἰς τὰς ἐκδηλώσεις των τὰς θρησκευτικὰς, ὕψωνον μὲν σεμνοτεχνήματα ἀπαραμιλλήτου κάλλους πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν των, ἀλλ' ὅμως κατὰ παράδοξον ἀντινομίαν ἐχάριζον εἰς αὐτοὺς καὶ «ἔσσα παρ' ἀνθρώποισιν ὄνειδα καὶ ψόγος ἐστίν, κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεῦειν», διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τοῦ Ξενοφάνους τὴν φράσιν. Ἀνάλογοι ἦσαν καὶ αἱ σχέσεις των πρὸς τοὺς θεοὺς τούτους: σχέσεις αἰματηρῶν θυσιῶν πρὸς ἐξευμένισιν, ἐμπορικαὶ σχέσεις. Ἐξέχουσαν θέσιν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ κατεῖχον οἱ Ἑβραῖοι, αἱ πρῶτοι καὶ μόνοι μονοθεῖσταί τῆς προχριστιανικῆς ἐποχῆς. Ἀλλὰ καὶ τούτων ἡ ἠθικὴ θρησκεία, ταχέως ἀπογυμνωθεῖσα τοῦ ἠθικοῦ της περιχομένου, ἐνεφανίσθη ὡς συγκρότημα νεκρῶν τύπων καὶ τελετουργικῶν διατάξεων, χωρὶς βαθύτερον θρησκευτικὸν νόημα. Μετ' ἀνέκφραστον μελαγχολίαν ὁ Ὁσὴ κηρύττει: «ἐλησμόνησες (ὁ Ἰσραὴλ) τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ σου» (Ὁσ. 4,6), κατὰ δὲ τοὺς τελευταίους ἐκείνους καιροὺς εἰ φαρισαῖοι ἀποτελοῦν τὴν ἐνσάρκωσιν τῆς τυπολατρείας. Δὲν εἶναι εὐσεβεῖς οἱ ἀνθρώποι οὗτοι; τηροῦν μέχρι κεραίας τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἀποδεκατοῦν τὸν ἀνηθον καὶ τὸ κύμνον, ἀλλὰ παραλείπουν «τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν» (Ματθ. 23,23).

Ἐν μέσῳ τῆς ἀπελπιστικῆς ἐκείνης θρησκευτικῆς τοῦ κόσμου καταστάσεως αἴφνης ἠκούσθη ἡ πρωτοφανὴς διὰ τὴν ἀνθρωπότητα διδαχὴ ἀπὸ τοὺς βουνοῦς καὶ τὰς πεδιάδας, τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Παλαιστίνης. Οἱ λόγοι τοῦ Ναζωραίου, πτωχῶν καὶ πανίσχυροι, εἰσέδυσον μέχρι τῶν ἐγκάτων τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν. Καίτοι ὁ Ἰησοῦς ἐπαγγέλλεται οὐχὶ τὴν κατάρτησιν, ἀλλὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ νόμου (Ματθ. 5,17), ἐν τούτοις οὐδόλως δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπαύγασμα καὶ τέκνον τῆς ἐποχῆς του εἶναι κομιστῆς «καινῆς διδαχῆς» εἰς τὸν κόσμον, «ἐντολῶν καινῶν». Διδάσκων ἀπλοῦς καὶ ἀπέριττος, προσκαλεῖ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς πάντας: περὶ αὐτοῦ ἀξιοὶ ὅτι εἶναι ἡ Ὁδός, ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωή, οἱ δὲ ἀκροαταὶ του ἐκθαμβοὶ ὁμολογῶν ὅτι οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος! Ἀλλὰ ποία ἡ εὐσέβεια, τὴν ὁμοίαν ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς παδοῦς του;

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, διδάξας ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει ἐντὸς ἡμῶν, ἐπεχείρησε τὴν ριζικὴν τοῦ ἔσω ἀνθρώπου μεταβολήν, τὴν ἐξ ὁλοκλήρου ψυχικὴν ἀνακαινίσιν του. Ἡ ψυχὴ δι' αὐτὸν δὲν ἔχει ἀντάλλαγμα, καὶ διὰ τοῦτο αὕτη γίνεται τὸ κύριον τῆς μεριάνης: του ἀντικείμενον. Συνιστᾷ λοιπὸν τὴν ψυχικὴν ἀγνότητα, τὴν καθαρὰν καρδίαν, τὸ παιδικὸν φρόνημα. Μετ' ἀσύγκριτον τρυφερότητα θωπεύων κάποτε τὰ παιδία εἶπεν: ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν» (Λουκ. 18,17), καὶ ἐθεώρησεν ἀλλαχοῦ πάλιν ὡς ἐνδειξιν ἀψευδοῦς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης τὴν τηρησιν τῶν ἐντολῶν του, διότι ἐτόνισεν: «ὁ ἔχων τὰς

ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με» (Ἰω. 14,21). Φανερόν λοιπὸν ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω γίνεται τί ἀπὸ ἡμᾶς ζητεῖ ὁ Χριστός: ζητεῖ ἀδιάσειστον πίστιν εἰς αὐτὸν ἀφ' ἑνός, καὶ ἀγάπην ἀπέραντον ἀφ' ἑτέρου.

Μεγίστη δ' ἀληθῶς καὶ δυσυπολόγιστος εἶναι ἡ ἀξία, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἀποδίδει εἰς τὴν πίστιν, διὰ τοῦτο περὶ αὐτῆς πάντοτε ὁμιλεῖ μετὰ θαυμασμοῦ. Ἀπὸ τῆς πίστεως ἐξήρτησε τὰ μέγιστα τῶν κατορθωμάτων (Ματθ. 21, 21 κ.ἀ.), καὶ ἐκ τῶν θαυμάτων τὰ μᾶλλον ἀπίστευτα· «ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, εἰπε, τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ κακεῖνος ποιήσει καὶ μείζονα τούτων ποιήσει» (Ἰω. 14,21), ἐλήνεσε δὲ τὸν Πέτρον, ὅταν εἰς τὴν ἐρώτησιν «τίνα με λέγετε εἶναι» πρῶτος αὐτὸς ὁμολόγησεν ὡς τὸν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Ἐὰν ἡ πίστις εἰς ἓν οἰονδήποτε ἰδανικὸν παρορμῆ εἰς μεγαλειώδεις θυσίας καὶ μεταβάλλει καὶ τοὺς πλῆθος ἀπαθείς καὶ ἀτόλους εἰς παρατόλους καὶ ἡρωϊκοὺς μαχητάς, ἢ εἰς τὸν Χριστόν πίστις ἐδημιούργησε τὸ νέφος ἐκεῖνο τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων καὶ κατὰ τοὺς πρώτους καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χριστιανικοὺς αἰῶνας, αὐτῆς δὲ ἀπαύγασμα ὑπῆρξε καὶ τὸ ἀνυπέροβλητον ἐκεῖνο μεγαλεῖον τοῦ χρυσοῦ αἵματος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ', ὡς εἶπομεν, ὁ Χριστός δὲν ζητεῖ μόνον πίστιν ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς του. Μολονότι ἀπὸ τῆς πίστεως τῶν ἐξήρτησε πολλάκις τὴν σωτηρίαν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων, ὅμως ταῦτοχρόνως ἐτόνισε καὶ τὴν σημασίαν τῆς ἀρετῆς ἐκεῖνης, ἐξ ἧς—κατὰ τὴν ὁμολογίαν του—ὄλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Διότι «ὁ Θεὸς ἀγάπὴ ἐστὶ» καὶ ὁ Κύριος, ἐνανθρωπήσας ἐξ ὑψίστης συγκαταβάσεως, ἐκόμισεν αὐτὴν ὡς θεῖον δῶρον εἰς τὸν κόσμον· «ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» (Ἰω. 13, 34). Τὴν ἀγάπην ὁ Ἰησοῦς θεωρεῖ ὡς τὴν μεγίστην καὶ τελειοτάτην κοινωνικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ὁρίζει ὡς ἀδιάφυστον γνώρισμα τῶν μαθητῶν του. Δίδει εἰς αὐτὴν ἀπερίληπτον εὐρύτητα καὶ τὴν ἐπεκτείνει εἰς βαθμὸν ἀγνωστον τέως, ἀδιακρίτως ἐπὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων, καὶ δὴ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν· κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν του, θέτων τὰς βάσεις τῆς νέας ζωῆς, ἀποφαίνεται εἰς μίαν στιγμὴν: «Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηραζόντων ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 44-46).

Ἄλλ' ἐφ' ὅσον «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται καὶ βιάσται ἀρπάζουσιν αὐτήν», ὁ δρόμος οὗτος τῆς εὐσεβείας δὲν δύναται βεβαίως νὰ εἶναι στάδιον μοιρολατρικῆς ἀπραγμοσύνης. Ὅλος τὸνναντίον, ἀκατάπαυστος πρόοδος ἐν τῇ ἀρετῇ καὶ διηνεκῆς ἀνάτασις πρὸς ὅ,τι τέλειον καὶ εὐγενές καὶ ὠραῖον ἠθικῶς πρέπει νὰ διακρίνη τοὺς ἐπιζητοῦντας τὴν σωτηρίαν. Ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη ὁμοιάζουν πρὸς δύο θαυμάσια δένδρα, τὰ ὁποῖα τότε μόνον ἀποκτοῦν σκοπὸν καὶ ἀξίαν, ὅταν κατὰ τὴν ὀρισμένην των ἐποχὴν ἀποδίδωσι τοὺς καρποὺς των. Ποιοὶ δὲ ἄλλοι δύνανται νὰ εἶναι οἱ καρποὶ τῶν ἀρετῶν τούτων, εἰ μὴ τὰ

ἔργα τῆς φιλανθρωπίας; Βαθυτάτη ἀληθῶς καὶ ὄλος κεφαλαιώδης εἶναι ἡ σημασία, ἣν κέκτηται διὰ τὸν Χριστόν ἡ ἔμπρακτος δι' ἔργων φιλαλληλίας καὶ ἀγάπης ἐκδήλωσις τῆς συμπαθείας ἡμῶν πρὸς τὸν πλησίον. Οὐ μόνον θεωρεῖ αὐτὰ ὡς διακριτικὸν τῶν ὁπαδῶν του γνώρισμα καὶ ἀφορμὴν δοξολογίας πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα (Ματθ. 5, 16), ἀλλὰ καὶ δι' ὧν εἶπεν «ὁς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν», ἐδίδαξεν ὅτι αἱ πράξεις ἡμῶν καὶ τὰ ἔργα δέον νὰ προηγῶνται τῶν λόγων, οἷτινες οὕτω ἐξ ἐκεῖνον θὰ ἀντῴσω τὴν πειστικότητα καὶ τὴν ἰσχύν των. Διότι τὸ παράδειγμα ἀποδεικνύει ἐμπειρικῶς τὴν ἀρετὴν οὐχὶ ὡς ἀληπτον ἰδεῶδες ἀνέφικτον, ἀλλ' ὡς κατορθωτὸν τι καὶ ἐφικτὸν γέρας, ἀδιάφορον ἂν τοῦτο ἀποκτῆται πάντοτε διὰ προσπαθειῶν συνεχῶν καὶ ἀγώνων. Οὐδὲ εἶναι δυνατόν ἡ πνευματικὴ τοῦ θεοῦ Λυτρωτοῦ θρησκεία νὰ ἀποδώσῃ πρωτεύουσαν ἀξίαν μόνον εἰς τὴν τακτικὴν εἰς τοὺς ναοὺς φοίτησιν, εἰς τὰς μακροσκελεῖς προσευχὰς καὶ τὰς νηστειακὰς μόνας, ἐὰν ταῦτα δὲν εἶναι ἐκδήλωσις μιᾶς ἐσωτερικωτέρας διαθέσεως, ἢ ὁποία ἔμως θὰ εὐρίσκη τὴν πλήρη πλήρωσίν της εἰς τὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας. Δὲν ἦσαν ὀλίγα αἱ περιπτώσεις, ποὺ ὁ Ἰησοῦς ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ ἐξανασητῇ ἡ συνείδησις ἑνὸς εὐσεβεστάτου φαρισαίου διὰ τὴν καταπάτησιν τοῦ Σαββάτου, ἀδιάφορον ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἐθεραπεύθη ὁ ἐξηραμένην ἔχων τὴν χεῖρα, ἢ ἡ ταλαίπωρος γυνή, ἢ συγκύπτουσα ἀπὸ ἐτῶν δέκα καὶ ὀκτώ! Διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν ἡ ἄδολος περιθάλψις τοῦ πάσχοντος ἀδελφοῦ, ἢ ἀνυστερόβουλος τοῦ ἐνδοῦς ἐνίσχυσις, ἢ ἔμπρακτος παρηγορία τοῦ τεθλιμμένου, πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἀποτελοῦν τοὺς οὐσιωδεστάτους τίλους διὰ τὴν σωτηρίαν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δευταύτης ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος, κατ' ἐξοχὴν πραγματιστῆς αὐτός, καθορίζει ἐπιγραμματικῶς τὸν τρόπον ἐκδηλώσεως τῆς πρὸς τὸν Θεὸν εὐσεβείας: «θρησκεία καθαρά καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὄρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου» (Ἰακ. 1,26—27). Ὡς πρὸς δὲ τὸν τρόπον τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐμπράκτου ἐκδηλώσεως τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον ὁ Χριστός οὐ μόνον διὰ μακρῶν ἐδίδαξε (Ματθ. 6,1 ἐξ.), ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος «ὑπολιμπάνει ἡμῖν ἑαυτὸν ὑποναμμόν» (Α' Πέτρ. 2,21). Αἱ ἐλεημοσύναι ἡμῶν οὐδεμίαν πρέπει νὰ ἔχωσι σχέσιν πρὸς τὰς ἐλεημοσύνας τῶν φαρισαίων. Ἀπόλυτος σεβασμὸς πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀναξιοπαθοῦντος πλησίον δέον νὰ χαρακτηρίζῃ ἐκάστην ἡμῶν ἀγαθοεργίαν καὶ μετριάζῃ τὴν ἐκ τῆς μειονεκτικῆς θέσεως τοῦ ἐλεουμένου πικρίαν. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐν τούτῳ κατέλιπε λαμπρὸν ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν· μεθ' ἐκάστην σχεδὸν θαυματουργικὴν του εὐεργεσίαν, ἐνῶ οἱ τυφλοὶ ἀνέβλεπον καὶ τῶν παραλύτων ἐστερεοῦντο τὰ σφυρά, παρήγγελλεν εἰς τοὺς ἰωμένους: «δοῦρα μηδεὶ εἴπης» (Ματθ. 8,4), «μηδεὶς γινωσκέτω» (9,31 κ.ἀ.).

Προσεπαθήσαμεν διὰ τῶν ἀνωτέρω νὰ σκιαγραφήσωμεν μᾶλλον τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἔδωκε διὰ τὸν ἀληθῶς εὐσεβῆ ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ εἰς αὐτὸν πί-

στις, ἡ γόνιμος καὶ σταθερά, καὶ ἡ ἀγάπη ἡ ἀπέραντος, ἐπεστεγασμένα ἀπαραιτήτως ἀπὸ ἔργα ἀδαμάντινα συμπαθείας πρὸς πάντα πλησίον, ταῦτα ἀποτελοῦν τὰ οὐσιώδη χαρακτηριστικά τοῦ εὐσεβοῦς, ἅμα δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα διὰ τὴν σωτηρίαν. Ἄλλ' ὡς γνωστόν εἰς ταύτην καὶ «ταθλιμμένη ὁδὸς» ὁδηγεῖ καὶ «στενὴ πύλη» εἰσβιβάζει, καὶ ὀλίγοι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. Ἴδου διατὶ τὸ ἐρώτημα τοῦ Γάλλου ρήτορος, ἀπευθυνόμενον μάλιστα σήμερον, θὰ παρέμενε καὶ πάλιν ἄνευ ἀπαντήσεως καὶ θὰ ἐσκόρπιζε περισοτέραν πικρίαν ἢ χαράν.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ε. ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἀφανὴς φιλανθρωπία.

Κατὰ τὴν ἐφειτεινὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς κατὰ τὸ λῆξαν διδακτικὸν ἔτος λειτουργίας τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χατζηκλώνστα ὁ Ἐφορὸς αὐτοῦ Καθηγητὴς κ. Δ. Μπαλᾶνος ἐν συγκινήσει ἀνέφερε τὸν τυχαίως γνωσθέντα θάνατον ἑνὸς πτωχοῦ βιοπαλαιστοῦ, καθ' ἑκάστην ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα προσκομιζόντος διὰ τὰ ὄρφανὰ ἀνά 500 δραχμὰς, τὸ σύνολον τῶν ἀιματηρῶν οἰκονομιῶν τοῦ ἐπιπόνου του ἐπαγγέλματος—ἦτο πλανόδιος κουλουροπώλης—. Ἡ φιλανθρωπία ἀσκεῖται ὑπὸ ποικίλης μορφᾶς, τούτων δ' αἱ ἐδυνάστευται—διότι καὶ εὐαγγελικώτεραι—εἶνε τὸ μὲν ἡ μυστικὴ, ἀπόκρυφος καὶ ἀνώνυμος, τὸ δὲ τῆς χήρας ὁ ὀβολός. Ὁ Κύριος ἐξαίρων καὶ συνιστῶν ἀμποτέρας, τὴν μὲν πρώτην ἐχαρακτήρισεν «ἐλεημοσύνην ἐν τῷ κρυπτῷ», καθ' ἣν οὐδ' ἡ ἀριστερὰ χειρὶ γνωρίζει τὸ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς δεξιᾶς· περὶ δὲ τῆς δευτέρας εἶπεν ὅτι προέρχεται «ἐκ τῆς ὑστερήσεως», διότι ὁ ὑπὸ τῆς πτωχῆς χήρας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον βληθεὶς κωδράντης ἀπετέλει «βλον τὸν βίον αὐτῆς». Ὁ πτωχὸς ἀποχειροβίωτος κύριος Κωνσταντῖνος Προσκυνητῆς δὲν ἔβαλλεν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν «ἐκ τοῦ περισσεύοντος», ἀλλὰ «ἐκ τῆς ὑστερήσεως» προσήρχετο ἀνεπίδεικτως εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ Ὀρφανοτροφείου, γνήσιος τοῦ Κυρίου μαθητῆς ἀφανῶς φιλανθρωπεύμενος, διὰ τὰ παρὰ μνησθῆναι καὶ αὐτὸς τὴν ὀρφανεῖαν ἐν τῷ μέτρῳ μὲν τῶν πτωχῶν του δυνάμεων, ἀλλ' ἐκ τοῦ εὐγενοῦς πλούτου τῆς χριστιανικῆς του καρδίας. Ἀσφαλῶς δὲν ὑπῆρξεν ὁ μόνος μιμητῆς τῆς εὐαγγελικῆς χήρας· ἀλλὰ πόσον χριστιανικώτερα θὰ ἦτο ἡ κοινωνία, ἂν ἠδύνατο νὰ ἐμφανίσῃ πολλοὺς ἀφανεῖς φιλανθρωποὺς καὶ τὴν τοιαύτην φιλανθρωπίαν ὡς κανονικὸν φαινόμενον ἀσκουμένην.

* Ὁ καθηγητῆς τοῦ καθολικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Τυβίγγης κ. Στέφανος Loesch ἀνεκοίνωσε πρὸ τινος ὅτι εἶδε νέαν μαρτυρίαν περὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἐν ἐπιγραφῇ ἐπὶ ἑλληνικοῦ μαρμάρου, ἀνακαλυφθέντος ἐν Ναζαρέτ τῷ 1878. Ἡ ἐπιγραφή αὕτη παρουσιάζει τὸ καινὸν διατάγμα τοῦ ἰσχυροῦ αὐτοκράτορος Καλιγούλα, τιμωροῦντος διὰ θανάτου τὴν ἀνορθῶν τάφον. Ὁ Δρ Loesch φρονεῖ ὅτι πάντως ἐπεισόδιον μεγίστης σπουδαιότητος θὰ ἦτο ἡ ἀφορμὴ τοῦ διατάγματος τούτου, πιθανῶς σχετιζόμενον πρὸς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Οἱ φαρισαῖοι, κατηγορήσαντες τοὺς ἀποστόλους

ὡς ἀναμειθέντας εἰς τὸν τάφον τοῦ Κυρίου πρὸς σφετερισμὸν τοῦ σώματος του, θὰ ἀνέφερον πάντως τὸ ζήτημα εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἥτις καὶ προσέβη εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος. Ἐάν ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἀντιστοιχῇ πρὸς τὴν πραγματικότητα, τὸ διάταγμα τοῦτο τοῦ Καλιγούλα θὰ ἦτο ἡ πρώτη γνωστὴ μὴ χριστιανικὴ μαρτυρία περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου.

* Περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐν Παρισίοις συνεκοιμήθη διεθνὲς συνέδριον ὀφειρομένων εἰς τὰ ζητήματα τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν χριστιανικῶν βάσεων αὐτῆς. Τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ συνεδρίου ἔσχεν ὁ σύνδεσμος τῶν χριστιανῶν συζύγων, οὐκίνοσ ἰδρυτῆς ὑπῆρξεν ὁ ἄββας Βιολέτ. Τὰ θέματα τῶν ἀνακοινώσεων καὶ τῶν συζητήσεων ὑπῆρξαν: ἡ ἐνίσχυσις τῆς οἰκογενείας, ἡ παιδαγωγικὴ δεξιὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, τὸ ζήτημα τῆς συζυγικῆς ἠθικῆς, τὸ ζήτημα τοῦ εὐγενισμοῦ, Ἐκκλησία καὶ οἰκογένεια, Κράτος καὶ οἰκογένεια, οἰκογενειακὴ ἀνατροφή προπαρασκευαστικὴ τῆς συζυγίας, ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης, ἡ θερησκευτικὴ ἀποστολὴ τῆς οἰκογενείας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθεν εἰς τρεῖς συνεδριάσεις κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐξετάσασα ἐκτὸς τῶν διοικητικῶν καὶ γενικὰ τινὰ ζητήματα. Πρὸς τοὺς ἄλλοις ἀπασχοληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ζητήματος τῆς Ἐξουσιοδότησεως ἀπεφάσισεν νὰ καταρτίσῃ ἱερὰν Ἀκολουθίαν τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξουσιοδότησεως καὶ νὰ προκηρῶσῃ διαγωνισμὸν πρὸς συγγραφὴν Ὀδηγοῦ διὰ τοῦς ἐξουσιοδοτούμενους καὶ Ὀδηγοῦ διὰ τοῦς πνευματικῶς πατέρας.

Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ συνήλθεν ἡ ἐπὶ τῆς μορφώσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου ἐκ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κασσανδρείας καὶ Ἰωαννίνων Ἐπιτροπὴ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μελέτης αὐτῆς. Μετὰ ἐμπειροπαιωμένην ἐρευναν τοῦ ζητήματος ἀπεφάσισεν νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Θερησκευμάτων καὶ Παιδείας, ὅστις εἰδοποιήσας εὐχερῆστῆθαι νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν. Παρέμεινε δὲ συζητῶν μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ δύο περίου ὥρας καὶ ἀνέλαβε νὰ εἴπῃ τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ γνώμην ἐπὶ τῶν προβληθέντων ζητημάτων ἀφ' ὧν συνενοήθη καὶ μετὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, μεθ' οὗ θὰ συζητήσῃ καὶ τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης ὁ Μακ. Πρόεδρος ἀνεκοίνωσε τὰ διαμειφθέντα μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπεφυλάχθη δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος νὰ προσβῇ εἰς ὀριστικὰς ἀποφάσεις μετὰ τὴν συνεννόησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἥτις πρόκειται νὰ γίνῃ σήμερον Σάββατον.

Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν ἡ θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐξελέξε Κοσμητορὰ διὰ τὸ ἐπίον πανεπιστημιακὸν ἔτος τὸν Καθηγητὴν κ. Ν. Λούβαριν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολιτῆς Γυθείου, Οἰτύλου, Κηθύρων τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐπεσκέφθη τὸ πρῶτον τὰ Κόθθηρα συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ γενόμενος δεκτὸς μετὰ μεγάλων τιμῶν ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἀπῆλθον ἅμα τῇ ἀφίξει του ποιμαντορικῆν ἐγκύκλιον πρὸς τε τὸν Κλήρον καὶ τὸν λαὸν τῆς νήσου, ἱερουργήσας δὲ ἀπήγγειλεν ἐνθροναστῆριον λόγον, ὃν ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ δημοσιεύομεν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀμερικῆς. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρας δι' ἐγκυκλίον αὐτοῦ πρὸς τὸν κλήρον, τὰ διοικητικὰ συμβούλια καὶ τὸ πλῆρομα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του ὑπομνήσας τὴν κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος (21 Μαΐου) συμπλήρωσιν χιλίων καὶ ἑξακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἁγίου Ἰσαποστόλου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου προέτρεψεν ὁπως κατὰ τὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐτησίας αὐτοῦ μνήμης καὶ κατὰ τὰς δύο μετ' αὐτὴν Κυριακάς πανηγυρισθῇ κατὰ τὸν ἐκπαγλότερον τρόπον ἢ μεγάλῃ αὐτῇ ἐπέτειος ὕψ' ἁπασῶν τῶν ἐν Ἀμε-

ρικῆ ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν κοινοτήτων διὰ πανηγυρικῶν λειτουργιῶν, πανδημῶν συγκεντρώσεων τῶν σωματείων, τῶν σχολείων καὶ τοῦ λαοῦ ἐν τοῖς γκαῖς καὶ δι' ἐκφωνήσεως καταλλήλων λόγων, ὡς καὶ διὰ ἐσπερινῶν ἐν ταῖς κοινοτικαῖς αἰθούσαις συναθροίσεων κατὰ προκαθορισμένον πρόγραμμα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ προσυνοδικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Κάρλοβιτς συλλόγου τῶν ὑπερορίων ἀρχιερέων ἀπέλυσε ἐγγύκλιον πρὸς τοὺς ῥώσους τοῦ ἐξαρχικοῦ, ἐν ᾧ, ἐξιστοροῦσα τὰ κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος τῶν ὑπερορίων ῥώσων μετὰ τὴν ῥωσικὴν ἐπανάστασιν, διαπιστοῖ πόσον ὁ ὀρθόδοξος οὗτος ῥωσικὸς κόσμος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἤδη τελευτήσαντος Μητροπολίτου Ἀντωνίου καὶ διὰ τῆς προστασίας τοῦ Πατριάρχου Σερβίας Μακαρ. Βαρνάβα διετήρησε τὴν ῥωσικὴν Ἐκκλησίαν ἐλευθέραν ἀπὸ τῶν διωκτικῶν ἀθέων καὶ πιστὴν τηρήτριαν τῶν πολυχρονίων παραδόσεων. Ἀφηγουμένη δὲ περαιτέρω τὰ κατὰ τὴν ἐν τοῖς κόλποις τῆς ὑπερορίου ῥωσικῆς ἱεραρχίας ἐπαλθούσαν διάστασιν καὶ τὴν ματίωσιν τῶν πρὸς συνεννόησιν καὶ ἔνωσιν ἀποπειρῶν, ἐξαιρεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς συγκλήσεως πανρωσικῆς Συνελεύσεως ἀποφασισθεῖσης: διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1938 ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ῥωσικῶν ἐπαρχικῶν καὶ κληρικῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Τῆς συνελεύσεως ταύτης σκοπὸς ἐτέθη ἡ ἀνακοίνωσις τῆς μέχρι τοῦδε ἐκκλησιαστικῆς διοικητικῆς ἐμπειρίας, ἡ ἔνωσις τῶν ἐπιμέρους τμημάτων διοικήσεως κ.τ.ο.

Ἡ ἐν Μόσχῃ ἄθεος ἐκδοτικὴ ἐπιχείρησις ἐξέδωκε παιγνιόχαρτα μετ' εἰκόνων ἁγίων καὶ διαφόρων συμβόλων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἐφ' ἐκείνου δὲ παιγνιόχαρτου ὑπάρχει εἰς 15 γλώσσας τὸ ρητὸν «ἡ θρησκεία εἶνε ὅπιον διὰ τὸν λαόν». Τὰ παιγνιόχαρτα ταῦτα εἶνε προσωρισμένα καὶ διὰ τὴν ἔξω τῆς Ρωσίας κατανάλωσιν.

Τὸ ἐν Κιέβῳ τμήμα τῶν ἀθέων ἐδώρησεν εἰς τὰς σοβιετικὰς ἀρχάς τὸ πρῶτον βομβαρδιστικῶν ἀεροπλάνων φέρον τὸ ὄνομα «Ἄθεος». Ἐπὶ τοῦ ἀεροπλάνου εἶνε μεγάλας γράμμασιν αἱ ῥήσεις: «Ἡ θρησκεία εἶνε ὅπιον διὰ τὸν λαόν» καὶ «Προλετάραιοι ὄλου τοῦ κόσμου ἐνωθῆτε!»

ΡΩΜΑ-ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατὰ τινὰς πληροφορίας, συνετελεσθῆς τῆς τελευταίας παραθύσεως τῶν μεταξὺ τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῆς Γερμανίας σχέσεων, τὸ πρῶτον ἀπεφάσισεν νὰ δημοσιεύσῃ τὰ ἄνω κείμενα ἐγγράφα, ἐξ ὧν τεκμηριούται ἡ ὑπὸ τῆς Γερμανίας παράβασις τοῦ κογκορδάτου καὶ ὁ διωγμὸς τῶν ἐν τῷ γερμανικῷ κράτει καθολικῶν Ὁ ἀναγράφων τὴν εἰρησὴν γερμανικῶν τύπος ἐπιπροσθέτει ὅτι τοῦτο θὰ θεωρηθῆ νέα πρόκλησις, ἥτις θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταγγελίαν τοῦ κογκορδάτου καὶ τὴν ῥῆξιν τῶν μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν διπλωματικῶν σχέσεων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημητρίου Σ. Μπαλάνου, Καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας καὶ τῆς Ἑρμηνείας τῶν Πατέρων ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ἀνακοινώσεις ἐν τῷ Α' ἐν Ἀθήναις Συνεδρίῳ τῆς ὀρθοδόξου Θεολογίας (29 Νοεμβρίου—3 Δεκ. 1936). Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπιστημ. Ἐπετηρίδος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1937). Ἀθῆναι, τύποις «Φοῖνικος», 1937.

Βασιλείου Μ. Βέλλα Καθηγητοῦ τῆς ἐβρ. γλώσσης, τῆς Ἑρμηνείας τῆς Π.Α. καὶ τῆς Ἑβρ. Ἀρχαιολογίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Κριτικὴ τῆς Β.β.β. καὶ Ἐκκλησιαστικὴ αἰθνησία. (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπιστημ. Ἐπετηρίδος τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν) Ἀθῆναι, Τύποις «Φοῖνικος» 1937.

Σπυρίδωνος Κ. Γουδέλη τελειοφορίτου τῆς θεολογίας τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου, Συμβολὴ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰωβ. Τὸ κακὸν παρ' Ἐλλοὺς ἐξ ἐπώψεως φιλοσοφικῆς. Εἰσαγωγή: Πόθεν τὸ κακόν. Ἀθῆναι 1937.

Union of Christendom. International Convention 1940. The possibility of a united Christendom from the Eastern Standpoint by Nicola Arseniev, Professor of Orthodox Theology at the University of Warsaw.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπιθυμοῦσα ὅπως καὶ οἱ προσερχόμενοι εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως καὶ οἱ ἐξομολογοῦντες πνευματικοὶ ἔχωσιν Ὁδηγόν, οὗτοι μὲν διὰ τὸν τροπὸν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Μυστηρίου καὶ τῆς παρασχῆς νοουθεσιῶν, ἐκείνοι δὲ διὰ τὴν προσήκουσαν παρασκευὴν καὶ προσέλευσιν εἰς τὸ Μυστήριον, προκηρύσσει διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν δύο Ὁδηγῶν, ἢτοι Ὁδηγοῦ διὰ τοὺς ἐξομολογουμένους καὶ Ὁδηγοῦ διὰ τοὺς ἐξομολογοῦντας πνευματικούς. Τὰ ὑπεβληθησόμενα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου χειρόγραφα δεόν νὰ μὴ φέρωσι τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, ἀλλὰ χωρίον τι ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ ὀριζόμενον τινὰ ἀριθμὸν πολυψήφιον ἀναγεγραμμένον τοῦ τε χωρίου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἐπὶ κλειστοῦ φακέλλου, φέροντος ἐντὸς τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως. Χρόνος ὑποβολῆς τῶν χειρογράφων. ὧν ἡ ἔκτασις ἐπαφίεται εἰς τοὺς συγγραφεῖς, ὀρίζεται ἡ 15 προσεχοῦς μηνὸς Σεπτεμβρίου. Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξ Ἀρχιερέων θὰ κρίνῃ τὰ ὑπεβληθησόμενα ἔργα. Εἰς τοὺς συγγραφεῖς ἑκατέρου τῶν ἐγκριθησομένων Ὁδηγῶν δοθήσεται ὡς ἀμοιβὴ ἀνά 15.000 δραχμῶν. Οἱ ἐγκριθησόμενοι Ὁδηγοὶ τῶν ἐξομολογούντων καὶ ἐξομολογουμένων δημοσιευθήσονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς χρῆσιν τῶν πνευματικῶν πατέρων καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Δαρίσης

Προκειμένον ἵνα ἀνακηρύξωμεν ὑποψηφίους διὰ τὴν διενεργηθησομένην ἐκλογὴν τακτικῶν ἡμερησίου τῶν ἱερῶν ναῶν 1) ἁγίου Γεωργίου Μοσχοχωρίου, 2) ἁγίου Γεωργίου Νέου Πετριολίου, 3) ἁγίου Νικολάου Κουτσουχίρου καὶ 4) ἁγίου Χαραλάμπους Δασοχωρίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι μίαν τῶν ὡς ἄνω θάσεων καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 5439 «Περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἡμερησίων κτλ» ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀριζόμενων πιστοποιητικῶν. Ἐν Δαρίσῃ τῇ 17 Ἰουνίου 1937. † Ὁ Δαρίσης Δωρόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ κωδικοποιηθέντος ἐνοριακοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσι τῇ καθ' ἡμᾶς ἱερᾷ Μητροπόλει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ προσβῶμεν εἰς ἀνακήρξιν ὑποψηφίων ἱερέων τῆς χηρευούσης ἐνορίας ἁγίου Γεωργίου τοῦ χωρίου Σμέρνης τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας. Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 20 Ἰουνίου 1937. † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἄνδρεας.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία :

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Κίτρους ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
† Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΥΛΚΑΡΗΟΣ

Ἰψεύθυρος, Π. Σ. Μανωλάσης

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Δεοννάτου 4 ἀρ. Τηλ. 54-229

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1936

Ε Σ Ο Δ Α				Ε Ξ Ο Δ Α			
Κεφ. Αριθ.	Κατονομασία κεφαλαίου και άρθρου	κατ' άρθρον	Κατά κεφάλαιον	Κεφ. Αριθ.	Κατονομασία κεφαλαίου και άρθρου	κατ' άρθρον	Κατά κεφάλαιον
A	ΕΙΣΦΟΡΑΙ			A	ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ		
1	Μακαριωτάτου και έφημερίων Αρχιεπισκοπής	196.081.—		1	Μισθοί ανωτέρου και κατώτερου προσωπικού	98.400.—	
2	Έξ επιχορήγησης Κράτους	—		2	Μισθοί προσωπικού Ναού 'Αγ. Βασιλείου	44.400.—	
3	Έκ περιφοράς δίσκων	68.773.80		3	Διά λογιστικήν υπηρεσίαν	—	142.800.—
4	Έκ προϋπολογισμών 'Ι. Μονών και 'Ι. Ναών	44.300.—		B	ΔΑΠΑΝΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ		
5	Εισφορά Αου Νεκροταφείου	35.873.—		1-7	Έκ τής ανωτέρω αιτίας	533.869.15	533.869.15
6	Κληροδοτήματος Α. Γεωργιάδου	18.000.—		Γ	ΔΑΠΑΝΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ 'Ι. ΝΑΩΝ		
7	Είς μνήμην διαφόρων	73.450.—		1	Διά τον 'Ι. Ν. 'Αγ. Βασιλείου	11.500.15	
8	Έξ άλλων 'Ι. Μητροπόλεων	—		2	» » » » εν Βουλιαγμένη	6.646.50	
9	Έξ 'Εκτάκτων εισφορών	168.067.10	604.547.90	3	Διά την άποπεράτωσιν του 'Ι. Ν. Βουλιαγμένης	12.752.—	30.898.65
B	ΕΝΟΙΚΙΑ			Δ	ΙΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟΔΗΣΙΣ ΚΑΠ.		
1	έξ οικοπέδων εν Βουλιαγμένη	122.100.—		1	'Ιματισμός	31.121.—	
2	Μητροφανείου	20.050.—		2	Υπόδησις	28.990.—	
3	Σκηνών	5.900.—		3	Είδη κοιτώνος	5.555.65	65.666.65
4	Οικίας Μ. 'Ηλίου	2.070.—		E	ΔΑΠΑΝΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ		
5	> Ν. Βεργέμπελη	2.230.—	152.350.—	1	Διά την άγοράν σχολικών βιβλίων κ.λ.π.	5.769.90	5.769.90
Γ	ΕΙΔΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ			Στ'	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΔΑΠΑΝΑΙ		
1	'Υπέρ ορφανών	9.150.—		1	Καύσιμος ύλη	21.949.80	
2	Διά Βραβεία	1.000.—		2	Φατισμός	31.976.40	
3	Δι' εγκατάστασιν ηλεκτροφ. ('Υπουρ. Παιδείας)	60.000.—	70.150.—	3	'Αγορά ειδών μαγειρείου	7.972.50	
Δ	ΕΣΟΔΑ ΝΑΩΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΥ			4	'Επισκευαί	43.282.30	
1	'Ι. Ν. 'Αγ. Βασιλείου	94.878.35		5	Φάρμακα	7.329.—	
2	> » εν Βουλιαγμένη	13.304.40		6	Γραφική ύλη	6.502.10	
3	> » 'Εσταυρωμένου	—		7	'Εντυπα και δημοσιεύσεις	2.362.20	
4	> » 'Αγ. Εϋθυμίου	4.488.—	112.670.75	8	Είδη καθαριότητος	2.202.50	
E	ΕΞ ΕΡΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΟΡΤΩΝ			9	'Οδοιπορικά μεταφορικά	25.899.50	
1	Έκ των ανωτέρω αιτιών	22.087.50	22.087.50	10	Διατροφή ζώων	5.485.15	
Στ'	ΤΟΚΟΙ			11	Απρόβλεπτα	19.993.70	
1	Καταθέσεων εις δραχμάς	625.—	625.—	12	Εγκαταστάσις δικτύου ηλεκτροφωτισμού	60.000.—	
Z	ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΕΙΔΩΝ			13	Βραβεία εις πρωτεύοντασ μαθητάσ	1.000.—	
1	Έκ τής ανωτέρας αιτίας	55.480.50	55.480.50	14	Δικαστικά έξοδα και μεταγραφαι	8.720.—	244.675.15
	Σύνολον 'Εσόδων		1.017.911.65	Z	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ		
	'Ελλείμμα Χρήσεως 1936		142.099.85	1	Επί του 'Ιματισμού	50.000.—	
			1.160.011.50	2	> των ειδών κοιτώνος	30.000.—	
				3	> » σκευών μαγειρείου	15.000.—	
				4	> » επίπλων	6.000.—	
				5	> » σχολικών ειδών	20.000.—	
				6	> » 'Ι. σκευών του Ναού Βουλιαγμένης	6.332.50	
				7	> » μηχανημάτων	5.000.—	
				8	> » φαρμάκων	2.000.—	
				9	> » υλικών ζωοστασίου	2.000.—	136.332.50
					Σύνολον δαπανών		1.160.011.50

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ένεκρίθη κατά την συνεδίαν του Δ. Συμβουλίου τής 17/2/1937

Ο ΤΑΜΙΑΣ

Ν. ΠΑΠΠΑΣ